

Sygn. akt III CSK 369/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa H. Ś.
przeciwko F. [...] sp. z o.o. z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w N., którym zasądzono od pozwanej na rzecz powoda 90 030, 44 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 maja 2011 r. do dnia zapłaty, oddalono powództwo w pozostałym zakresie i orzeczono o kosztach procesu. Zaskarżając wyrok w części oddalającej apelację oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego, pełnomocnik pozwanego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurisprudencki (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej

ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sędzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążących Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie zachodzi wskazana we wniosku przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Odwołanie się do przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02 (nie publ.) - wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź

niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie.

Rozumianej w wyżej przedstawiony sposób przesłance nie odpowiada wskazana przez skarżącego potrzeba wykładni art. 224 § 1 k.c. w zakresie pojęcia dobrej wiary i art. 481 § 1 w związku z art. 358 k.c. wywołujących – według skarżącego – rozbieżności w orzecznictwie sądów. Rozbieżności dotyczące pojęcia dobrej wiary w zawartych w kodeksie cywilnym przepisach prawa rzeczowego były powodem podjęcia uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, zasady prawnej, z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 108/91 (OSNC1992, nr 4, poz. 48), w której Sąd Najwyższy opowiedział się za tzw. poglądem tradycyjnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono również, że przyjęte w przytoczonej uchwale rozumienie dobrej wiary nie wyklucza w pewnych sytuacjach traktowania posiadacza w złej wierze na równi z posiadaczem w dobrej wierze, jeżeli przemawiają za tym szczególne okoliczności sprawy, zasady współżycia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1997 r., II CKN 172/97, OSNC1997, nr 12, poz. 196, i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2012 r., IV CSK 606/11, nie publ.). Kwestii rozbieżności w orzecznictwie sądów dotyczącej art. 481 § 1 k.c. (od kiedy należą się odsetki) zostały natomiast poświęcone obszernie rozważania w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98 (OSNC 2000, nr 9, poz. 158). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie zawiera przekonujących argumentów, że rozbieżności w orzecznictwie we wskazanym przez skarżącego zakresie nie zostały dotychczas dostatecznie wyjaśnione i wymagają ingerencji Sądu Najwyższego.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).